

הכנסת

ועדת החינוך, התרבות והספורט
הוועדה המיוחדת לזכויות הילד

2023-012771

יום שלישי, ל' בשבט תשפ"ג

21 בפברואר 2023

לכבוד ח"כ יואב קיש שר החינוך	לכבוד יעקב מרגי שר הרווחה והביטחון החברתי	לכבוד יואב בן צור מ"מ שר הבריאות	לכבוד בצלאל סמוטריץ' שר האוצר
------------------------------------	---	--	-------------------------------------

מכובדי,

הנדון: מניעת אובדנות בקרב ילדים ובני נוער - לרגל היום המיוחד למניעת אובדנות

הוועדות קיימו היום דיון בנושא שבנדון.

מידי שנה, כ-100 בני נוער מתאבדים. 4% מהמתאבדים הם עולים מאתיופיה. נוער להט"ב מבצע ניסיונות התאבדות פי 4 מהאוכלוסייה הרגילה. תמיכה רגשית, מורידה מאוד את מספר המקרים. בשנת 2021 יש עליה של 22% בניסיונות התאבדות של בני נוער. העלייה גדולה במיוחד אצל בנים.

ההורים לא יודעים לאן לגשת, גם אם הם מודעים שלילדם יש בעיה. וכשכבר פונים, חסרים מטפלים – סוציולוגים, פסיכולוגים, פסיכיאטרים, ובמיוחד בשפות זרות. זמן ההמתנה לטיפול יכול להגיע לשנה ויותר.

בעבר, הסתירו מידע על אובדנות כי היה חשש, שהדיבור על אובדנות נותן רעיונות לבני נוער להתאבד. תוכנית למניעת אובדנות - "בשביל החיים" הועברה בשנה שעברה ב-500 כיתות. צריך להעביר אותה בכל הכיתות – למעלה מ-1,500. לשם כך צריך להעלות את התקציב לתכנית ב-10 מיליון ש"ח. עדיין יש בתי"ס וצוות חינוכי שמסתייג מפתיחת הנושא, ובעיקר בחינוך הדתי.

יש סימנים מקדימים לרצון להתאבדות ורצוי לדעת להכיר אותם, לטפל בבעיה ולמנוע אותה.

5 מיליון ש"ח מועברים ממשד הבריאות למשרד החינוך למניעת אובדנות. ב-2013 החליטה הממשלה על תוכנית למניעת אובדנות. בשנת 2022, עקב הקורונה הוכנה תוכנית בינמשרדית, של משרדי: החינוך, הבריאות והרווחה. לתכנית שותפות גם 17 תנועות הנוער וארגוני נוער. התוכנית היתה צריכה להיות מתוקצבת ב-1 מיליארד ש"ח ל-5 שנים. התוכנית טרם תוקצבה וטרם פועלת.

בתום הישיבה הגיעו הוועדות למסקנות הבאות:

1. הוועדות קובעות שנושא האובדנות היה מוזנח במשך שנים. אלה חיי אדם ויש להתגייס מיידית להצלה.
2. הוועדות קוראות לכל משרדי הממשלה להכין תוכנית ממלכתית מקיפה, ארוכת טווח, עם תקציב הולם.
3. הוועדות קוראות למשרדי: החינוך, הבריאות והרווחה, והאוצר – להוציא לפועל, באופן מידי, את התוכנית הלאומית הבין-משרדית לבריאות הנפש לילדים ולנוער, שהוכנה ב-2022, ולתקצבה.
4. הוועדות קוראות למשרד החינוך להפעיל את תוכנית "בשביל החיים" בכל הכיתות.
5. הוועדות קוראות למשרד החינוך ללמוד מצה"ל ולאמץ את התוכנית שהוכחה כיעילה. תכנית זו צמצמה את תופעת האובדנות בצה"ל ב-70%.
6. הוועדות קוראות למשרדי הממשלה ללמוד גם מתוכניות מארצות אחרות, כמו תוכנית איסלנד.
7. הוועדות קוראות למשרד הבריאות לגבש תוכנית חירום לפיה זמן מתן טיפול לילד יהיה, בזמן סביר.
8. הוועדות יתכנסו לדיון מעקב תוך חודשיים.

ב ב ר כ ה,

הח"כ אלי דלל
יו"ר הוועדה המיוחדת לזכויות הילד

ב ב ר כ ה,

הח"כ יוסף בליב
יו"ר ועדת החינוך, התרבות והספורט